**Република Србија**
**АПЕЛАЦИОНИ**
**СУД У БЕОГРАДУ**
**Гж 3572/24**
**14.11.2024. године**
**Б е о г р а д**

**У ИМЕ НАРОДА**

**АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ,** у већу састављеном од судија Ирене Трифуновић Радуловић, председника већа, Иде Никитовић и Марине Бркић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Атанацковић, адвокат из Смедерева, против туженог "Агростандард" д.о.о. са седиштем у Новом Саду, ул. Аугуста Цесареца бр.18, кога заступа законски заступник ..., а чији је пуномоћник Игор Радосављевић, адвокат из Новог Сада, ради дуга, раскида уговора и накнаде штете, одлучујући о жалбама странака изјављеним против пресуде Основног суда у Смедереву П 319/2022 од 27.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2024. године, донео је

**П Р Е С У Д У**

**ОДБИЈАЈУ СЕ** као неосноване жалбе странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Смедереву П 319/2022 од 27.12.2023. године.

**ОДБИЈАЈУ СЕ** као неосновани захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

**О б р а з л о ж е њ е**

Пресудом Основног суда у Смедереву П 319/2022 од 27.12.2023. године, ставом првим изреке, раскинут је уговор о купопродаји закључен дана 22.09.2021. године између тужиоца, као купца и туженог, као продавца чији је предмет уговарања плуг обртач "Актаслар", са четири бразде, Варио, са пуном даском и транспортабилним точком, претплужњачом и црталом, модела АДП, серијског броја ..., година производње 2020, произвођача "Актаслар", земља произвођача Турска, за укупну цену од 1.022.250,00 динара, заједно са ПДВ-ом, који је износ уплаћен, а плуг испоручен од стране туженог тужиоцу на његову кућу адресу и обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 1.022.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од 11.02.2022. године па до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавеже да му на име

накнаде штете исплати укупан износ од 720.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана вештачења па све до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 327.707,50 динара са законском затезном каматом почев од извршности до коначне исплате.

Против наведене пресуде, странке су благовремено изјавиле жалбе, и то тужилац побијајући је у ставу другом изреке, из свих законских разлога, а тужени побијајући је у ставу првом и трећем изреке, из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка странке су тражиле и определиле.

Испитујући правилност првостепене пресуде у складу са одредбом члана 386 ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, са изменама и допунама), другостепени суд је оценио да су жалбе неосноване.

У спроведеном поступку првостепени суд није учинио ниједну од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а неосновано се жалбама указује на битну повреду из тачке 12 ове законске одредбе. Изрека побијане пресуде је јасна и разумљива, није противречна изнетим разлозима о битним чињеницама, који су јасни и потпуни, те се њена законитост и правилност могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, као купац је од туженог, као продавца, дана 22.09.2021. године купио пољопривредну машину - плуг обртач "Актаслар" ближе описан у изреци побијане пресуде за укупну купопрадајну цену од 1.022.250,00 динара. Тужени је тужиоцу након пријема купородајне цене истог дана испоручио предмет купопродаје на његову кућну адресу, издао му рачун као и гарантни лист. Према гарантном листу тужиоцу је гарантован беспрекоран рад плуга 12 месеци почев од 22.09.2021. године, односно од дана куповине производа. Тужилац је плуг купио за потребе свог пољопривредног газдинства и одмах након испоруке почео је да га користи за орање и то као прикључну машину за трактор "New Holland". Неколико дана након почетка употребе дошло је до оштећења делова плуга - "Пирамида" која служи за повезивања плуга на трактор и окретање плуга на леву и десну страну. Путем писане рекламације тужилац је туженом одмах пријавио оштећење, након чега је радник туженог изашао на терен и оштећени део скинуо са плуга, однео ради поправке, након чега се више није јављао тужиоцу, све до подношења тужбе у овој правној ствари, када му је телефонским путем предложио да изврши замену оштећеног дела, што је тужилац одбио. Тужилац поседује око 10 ха земље у свом власништву и око 30 ха земље у закупу, па је за потребе обрађивања свог земљишта купио предметну машину. Такође, тужилац је са својим оцем договорио да обави услугу орања и очевог пољопривредног газдинства које се протеже на 80 ха земље, коју због квара на плугу није могао обавити па је оца и њега ту услугу обавио тужиочев брат.

Према налазу и мишљењу судског вештака машинске струке од 10.05.2023. године који је сачињен на основу непосредног увида у плуг и на основу фотографија оштећеног дела пирамиде-централне осовине које је доставила тужена страна, констатовано је да су лежајеви рукавца, предњег хидрауличног клипа за подешавање ширине бразде и задњег хидрауличног клипа оштећени. Констатована су оштећења и централне осовине у виду напрслина на завареним спојевима. Према мишљењу судског

вештака оваква оштећења централне осовине нису могла настати услед нестручног руковања и одржавања плуга. Из налаза произлази да је плуг коришћен као прикључна машина на трактору марке "New Holland" који испуњава услове за рад овим плугом.

Код овако утврђеног чињеничног стања, које је правилно и потпуно утврђено на основу савесне оцене изведених доказа сходно члану 8 ЗПП-а, првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбе чланова 49 и 50 Закона о заштити потрошача када је закључио да су испуњени услови за раскид уговора о купопродаји након чега је обавезао туженог да тужиоцу исплати износ купопродајне цене са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе сходно одредби члана 132 став 5 Закона о облигационим односима. Према правилном налажењу првостепеног суда тужени је био дужан да тужиоцу испоручи робу која је саобразна уговору, те како је током поступка купљени производ није одговарао ономе што је уобичајено код робе исте врсте и што је тужилац основано могао да очекује с обзиром на природу овог производа, те како је и сходно налазу вештака утврђено да тужилац није допринео настанку оштећења, то је због наведеног одлучено као у ставу првом изреке. Одлучујући о тужбеном захтеву тужиоца за накнаду штете првостепени суд је ценећи правилно изведене доказе саслушањем парничних странака и саслушаних сведока, којима није поклонио веру на околност прерпљене штете нашао да исти није основан, због чега је одлучено као у ставу другом изреке побијане пресуде.

Правилност овако донете пресуде није доведена у сумњу жалбеним наводима странака.

Неосновани су наводи жалбе туженог којима се указује да да првостепени суд није потпуно утврдио чињенично стање. Чињеницу у погледу настанка квара првостепени суд је утврдио из налаза и мишљења судског вештака из ког произлази да да оштећења на производу нису настала кривицом тужиоца услед нестручног руковања, у ком случају не би било места удовољењу захтева тужиоца, већ су настала због недостатака на самом производу, за које недостатке, сходно одредбама Закона о заштити потрашача, одговара тужени који је био дужан да тужиоцу испоручи робу која је саобразна уговору. У таквој правној ситуацији, тужени, као продавац одговоран је за несаобразност робе уговору која се појави у року од две године од дана преласка ризика на потрошача. Имајући у виду наведено, околност да ли је производ купљен и преузет дана 22.9.2021.године како то произлази из издатог рачуна и гаранције или годину дана раније (септембар 2020.године) како то тврди тужени није од утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари будући да у сваком случају имајући у виду датум подношења тужбе - 11.2.2022.године није протекао законом прописани рок од две године за одговорност туженог за несаобразност купљене робе.

Неосновани су и наводи жалбе тужиоца којим се оспорава оцену изведених доказа у погледу права тужиоца на накнаду штете. Закључку првостепеног суда о неоснованости захтева за накнаду штете претходила је правилна оцена изведених доказа са којом у вези је првостепени суд правилно применио одредбу члана 8 ЗПП. Том законском одредбом је прописано да суд, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. Слободна оцена доказа подразумева да приликом њихове оцене и са тим у

вези утврђивања чињеница које су од значаја за одлуку суд узима у обзир све чињенице у процесној грађи коју има пред собом и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. О томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа одлучује суд на основу сопственог уверења. У поступку који је претходио доношењу побијане пресуде у делу за накнаду штете изведен је доказ саслушањем тужиоца и сведока ББ и ВВ, односно рођеног брата и оца тужиоца.

У конретном случају из датих исказа следи да су тужилац и саслушани сведоци у јако блиским породичним односима, да се међусобно помажу, да имају своја одвојена пољопривредна газдинства, те да је брат тужиоца због квара на купљеној машини извршио посао орања за тужиоца и њиховог оца, али ни тужилац ни саслушани сведоци нису могли да се изјасне о томе колико су тачно платили тужиочевом брату за услугу орања. Ценећи изведене доказе саслушањем тужиоца и саслушаних сведока првостепени суд је правилно закључио да су тако дати искази срачунати на успех тужиоца у овом спору, није животно логично да су тако блиски сродници били у пословном односу који је подразумевао плаћање услуга, те да једно тако велико пољопривредно газдинство са пуно обрадивог земљишта поседује само један плуг и да тужилац није могао да пооре своју и земљу свог оца другом прикључном машином, док другим приложеним доказима тужилац није доказао супротно.

Правилна оцена исказа сведока и странака подразумева оцену њиховог држања пред судом, сагласност њихових исказа са исказима осталих саслушаних лица и другим изведеним доказима, неспорним и опште познатим чињеницама, да ли сведок има непосредних или посредних сазнања о догађају о коме сведочи, као и оцену општег утиска који сведок односно странка оставља на суд приликом давања исказа. У конкретном случају је првостепени суд ценећи исказе тужиоца и сведока дао управо такву њихову анализу, водећи рачуна о доследности сваког од њих, евентуалним противречностима, међусобној а и сагласности односно несагласности са осталим исказима и дао оцену која садржи уверљива и логична објашњења зашто у погледу одлучних чињеница није поклонио веру тужиоцу као и брату и оцу тужиоца који су салушани у својству сведока.

Правилна је и одлука о трошковима поступка јер је донета правилном применом одредби чланова 153 и 154 ЗПП.

На основу изнетог, применом одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

С обзиром на то да странке нису успеле са својим жалбама, то је на основу одредбе члана 165 ЗПП одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

Апелациони суд је, одлучујући о жалби, уочио да је приликом израде првостепене пресуде дошло до грешке у писању утолико што је у уводу као датум доношења унет 27.12.2021.године уместо дана 27.12.2023.године када је главна расправа према стању у спису закључена, али је ценио да то није од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде, јер се наведена грешка може исправити у складу са одредбом члана 362 ЗПП, па ће стога првостепени суд, пре достављања другостепене одлуке странкама, у складу са наведеним чланом исправити првостепену

пресуду и примерак решења о исправци доставити странкама уз другостепену одлуку.

**Председник већа-судија**
Ирена Трифуновић Радуловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић